

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Кафедра практичної та клінічної психології

Професор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. І. Абрамук С. В. *С.В.А.*

Протокол № 2 від «16» жовтня 2019 р.

№31516102019

**ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧІ ТЕХНОЛОГІЇ В
СУЧАСНІЙ ПСИХОЛОГІЇ**

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

підготовки	<u>Бакалавр</u>
галузь знань	<u>05 Соціальні та поведінкові науки</u>
спеціальність	<u>053 Психологія</u>
освітня програма	<u>Практична психологія</u>

Луцьк – 2019

Програма навчальної дисципліни «Клінічна психологія» підготовки бакалавр галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 053 Психологія, за освітньою програмою Практична психологія

Розробник:

Хлівна О. М., доцент, кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної та клінічної психології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Рецензент:

Вірна Ж.П., доктор психологічних наук, професор, декан факультету психології та соціології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри практичної та клінічної психології

протокол № 3 від 11.09.2019 р.

Завідувач кафедри: _____ (доц. Мушкевич М. І.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету психології та соціології

протокол № 2 від 02.10.2019 р.

Голова науково-методичної комісії факультету _____ (доц. Іванашко О. Є.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	05 Соціальні та поведінкові науки 053 Психологія (Психологія) Бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 120 / 4		Рік навчання 4
		Семестр 7-ий
ІНДЗ: є		Лекції 12 год.
		Практичні 12 год. Лабораторні 12 год.
		Самостійна робота 76 год.
		Консультації 8 год.
	Форма контролю: екзамен	

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предметом вивчення навчальної дисципліни є фактори, способи і прийоми здоров'язберігаючих технологій в сучасній психології, а також поняття «здоров'язберігаючих технологій», структура здоров'язберігаючої компетенції, її рівні та види, питання саморегуляції та самоконтролю в забезпеченні здоров'я особистості.

Мета викладання навчальної дисципліни «Психологія здоров'я»: дати студентам вибірково тематичні знання здоров'язберігаючих технологій і сучасній психології, про класичні та сучасні методи психології здоров'я, забезпечити студентів відповідними сучасним вимогам знаннями про всебічне вдосконалення людини, основні напрями та підходи, навчання студентів умінню інтегрувати отриману інформацію в цілісну систему уявлень про здоров'я людини та її поведінку, умінню здійснювати ситуативну і системну оцінку психологічного факту, явища, пов'язаного зі здоров'ям людини.

Основними завданнями дисципліни «Здоров'язберігаючі технології в сучасній психології» є: оволодіння студентами практичними навиками, які забезпечували б кваліфіковане професійне розв'язання завдань із психології здоров'я, а саме:

- Аналіз теоретичних моделей та емпіричних досліджень у вітчизняній психології здоров'я.
- Поглиблення розуміння змісту психічного здоров'я, його критеріїв та факторів.
- Дослідження особливостей взаємозв'язку та взаємовпливу усіх складників здоров'я (біологічного, психічного, соціального).
- Підвищення рівня психологічної культури й аналіз психологічних факторів збереження і зміцнення здоров'я.
- Формування нових уявлень та установок на здоров'я і здоровий спосіб життя.
- Розвиток творчого ставлення студентів до свого здоров'я.

- Ознайомлення з психологічними механізмами здорової поведінки.
- Формування внутрішньої картини здоров'я.
- Аналіз психологічних механізмів стресостійкості.
- Дослідження гендерних аспектів психічного і соціального здоров'я.
- Ознайомлення з теоретичними засадами дитячої та шкільної психології здоров'я.
- Поглиблення розуміння психологічних особливостей професійного здоров'я.
- Обґрунтування методів психологічного впливу на зміцнення і поліпшення стану здоров'я особистості.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

- поняття здоров'я, «здоров'язберігаючі технології», його види, фактори та рівні;
- сутність поняття здоров'язберігаюча компетентність, її структура та умови формування в сучасній психології;
- роль засобів масової інформації у формуванні здорового способу життя;
- інноваційні методи, прийоми та методи роботи з пропаганди здорового способу життя;
- впровадження елементів здоров'язпрямованої діяльності у навчально-виховний процес;
- аналізувати механізм компенсації у забезпеченні психічного здоров'я.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лекції	Практичні	Лабораторні	Консультації	Самостійна робота	Примітка
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль							
Основи психологічних здоров'язберігаючих технологій							
Тема 1. Психологічні питання здоров'я та здоров'язберігаючих технологій	18	2	2	2		12	

Тема 2. Поняття «здоров'язберігаючих технологій», види, фактори та принципи.	19	2	2	2	1	12	
Тема 3. Поняття здоров'язберігаючої компетентності, її структура, рівні на умови формування.	19	2	2	2	1	12	
Тема 4. Механізми забезпечення здоров'я та здорового способу життя.	20	2	2	2	2	12	
Тема 5. Основні технологічні підходи у формуванні відповідальності за власне здоров'я та здоров'я оточуючих.	22	2	2	2	2	14	
Тема 6. Саморегуляція та самоконтроль забезпечення здоров'я особистості.	22	2	2	2	2	14	
Усього годин	120	12	12	12	8	76	

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ

Таблиця 3

№ з/п	Тема
1	Теми 1. Психологічні питання здоров'я та здоров'язберігаючих технологій. 1. Історичні, філософські та правові питання здоров'я та здоров'язберігаючих технологій. 2. Психологічні аспекти здоров'я та здоров'язберігаючих технологій. 3. Його складові компоненти. 4. Основні види та рівні здоров'я особистості.
2	Теми 2. Поняття «здоров'язберігаючих технологій», види, фактори та принципи. 1. Сучасні дослідження в зарубіжній та вітчизняній психології щодо вивчення психічного здоров'я та здоров'язберігаючих технологій. 2. Поняття здоров'язберігаючих технологій. 3. Види здоров'язберігаючих технологій. 4. Принципи здоров'язберігаючих технологій.
3	Тема 3. Поняття здоров'язберігаючої компетентності, її структура, рівні на умови формування. 1. Поняття здоров'язберігаючої компетентності. 2. Основні складові структури здоров'язберігаючої компетентності. 3. Рівні здоров'язберігаючої компетентності. 4. Умови формування здоров'язберігаючої компетентності.

4	<p>Тема 4. Механізми забезпечення здоров'я та здорового способу життя.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологічні механізми забезпечення психічного здоров'я сучасної людини. 2. Механізми компенсації у забезпеченні психічного здоров'я. 3. Психогігієна та психопрофілактика здоров'я особистості.
5	<p>Тема 5. Основні технологічні підходи у формуванні відповідальності за власне здоров'я та здоров'я оточуючих.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виділення основних підходів здоров'язберігаючих технологій. 2. Роль тілесних психологічних практик. 3. Роль арт-технологій в роботі з проблемами здоров'я. 4. Особливості формування відповідальності за власне здоров'я.
6	<p>Тема 6. Саморегуляція та самоконтроль забезпечення здоров'я особистості.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття самосвідомості, саморегуляції, самоконтролю. 2. Їх роль у забезпеченні та відновленні здоров'я. 3. Техніки емоційної саморегуляції. 4. Техніки вольової саморегуляції.

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ НАУКОВО-ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальна навчально-дослідна чи науково-дослідна робота студентів передбачає:

1. Підготувати презентації із висвітленням питань практичних занять.
2. Підготувати презентації із висвітленням питань для самостійного опрацювання.
3. Підібрати статтю (наукового характеру) на одну із тем курсу та підготувати 2 анотації (на українській та іноземній мовах).
4. Підібрати статтю (наукового характеру) на одну із тем курсу та підготувати її переклад на іноземній мові.
5. Підготувати реферат на одну із запропонованих тем для самостійного опрацювання.
6. Зробити підбірку відеороликів та фільмів наукового характеру по темах пройденого курсу.
7. підготовку огляду наукової літератури (реферату);
8. підготовку ілюстративного матеріалу за темами, які вивчаються (виготовлення таблиць, схем, малюнків і т. п.);
9. розробку тестових завдань, групових занять, тренінгів до великих розділів курсу;
10. підготовку матеріалів та доповідей до наукових конференцій;
11. підготовку матеріалів та доповідей до наукових конференцій.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному і лабораторному занятті за результатами виконання лабораторних робіт й усних

відповідей студентів із тем, що вивчаються на практичних і лабораторних заняттях.

Оцінка лабораторної роботи залежить від якості виконання всіх її завдань, оформлення, висновків. За цей вид діяльності студент може максимально отримати оцінку п'ять за лабораторну роботу.

Усні відповіді студентів за кожне лабораторне і практичне заняття першого та другого змістових модулів оцінюється від 0 до 5:

4 – 5 бали – студент вірно засвоїв теми, висвітлив зміст основних понять, продемонстрував здатність вільно оперувати теоретичними категоріями, узагальнювати та аналізувати матеріал;

3 бали – студент вірно і достатньо засвоїв теми, висвітлив зміст основних понять, продемонстрував здатність вільно оперувати теоретичними категоріями, узагальнювати та аналізувати матеріал; у відповіді допустив незначну неточність;

1 – 2 бали – студент недостатньо засвоїв теми, допустив помилки щодо розуміння основних теоретичних понять, матеріал виклав непослідовно, але зміг правильно узагальнити вивчений матеріал;

0 балів – відповідь відсутня.

Оцінка усних відповідей студентів на кожному практичному занятті в межах одного обох змістових модулів є однаковою.

Критерії оцінювання індивідуального науково – дослідного завдання (ІНДЗ)

4 – 5 балів – завдання виконане на науковому рівні, висвітлено сутність основних теоретичних понять, матеріал викладено логічно, продемонстровано здатність до аналізу та узагальнення; виступив на захисті, відповівши на всі запитання вірно; текстовий та ілюстративний матеріал оформлені охайно;

3 бали – завдання виконане на науковому рівні, висвітлено сутність основних теоретичних понять, матеріал викладено логічно, продемонстровано здатність до аналізу та узагальнення, виступив на захисті, але допустив неточності при відповіді на запитання; можлива неточність в оформленні та групуванні матеріалів по розділах;

1 – 2 бали – завдання виконане на достатньому рівні, добре здійснено підбір та узагальнення матеріалу; є недоліки у висвітленні змісту понять та категорій, або у послідовності викладу матеріалу; при захисті допустив низку помилок та неточностей, відповідаючи на запитання; робота оформлена неохайно.

0 балів завдання виконане частково, матеріал не відповідає змісту теми, студент не вміє працювати з науковою літературою.

Критерії оцінювання індивідуального науково – дослідного завдання (ІНДЗ)

4 – 5 балів – завдання виконане на науковому рівні, висвітлено сутність основних теоретичних понять, матеріал викладено логічно, продемонстровано здатність до аналізу та узагальнення; виступив на захисті, відповівши на всі запитання вірно; текстовий та ілюстративний матеріал оформлені охайно;

3 бали – завдання виконане на науковому рівні, висвітлено сутність основних теоретичних понять, матеріал викладено логічно, продемонстровано здатність до аналізу та узагальнення, виступив на захисті, але допустив неточності при

відповіді на запитання; можлива неточність в оформленні та групуванні матеріалів по розділах;

1 – 2 бали – завдання виконане на достатньому рівні, добре здійснено підбір та узагальнення матеріалу; є недоліки у висвітленні змісту понять та категорій, або у послідовності викладу матеріалу; при захисті допустив низку помилок та неточностей, відповідаючи на запитання; робота оформлена неохайно.

0 балів завдання виконане частково, матеріал не відповідає змісту теми, студент не вміє працювати з науковою літературою.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

5 балів – завдання виконано самостійно на основі нестандартних підходів причинно-наслідкового аналізу, прогнозування;

3 – 4 бали – завдання виконано з використанням творчих рішень нестандартних підходів, прогнозування. Однак, використовуються класичні підходи, має місце використання відомих алгоритмів;

1 – 2 бали – завдання виконано з елементами творчого підходу, переважають відомі, алгоритмізовані правила їх розв'язання;

0 балів – завдання не виконано або зроблена спроба виконання без використання творчих підходів.

Проміжний модульний контроль (модульні зрізи). Кожен змістовий модуль завершується контрольною роботою. 2 модульні контрольні роботи передбачають розв'язання 20 тестових завдань. Тестові завдання складаються на основі лекційного курсу, лабораторних робіт та питань, які виносились на самостійне опрацювання. Максимальна оцінка, яку студент може отримати за кожен модульний зріз (модульну контрольну роботу) - 5. Кількість балів за проміжний модульний контроль вираховується, як сума балів, котрі студент набрав при оцінюванні всіх модульних зрізів (контрольних робіт) та вираховується середнє значення.

Загальна сума балів визначається як середня оцінка за поточну навчальну діяльність, проміжний модульний контроль (модульні зрізи) й індивідуальну роботу. Максимальна кількість балів, які студент може набрати за результатами оцінювання всіх видів навчальної діяльності, дорівнює 5.

Оцінка з дисципліни виставляється за національною шкалою.

Таблиця 6

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 - 81	C		
67 -74	D		
60 - 66	E	Задовільно	
1 – 59	Fx	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

8. СПИСОК ДЖЕРЕЛ

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Ананьев В. А. Введение в психологию здоровья: учебное пособие / Ананьев В.А. – СПб. : Балтийская педагогическая Академия, 1998. – 148 с.
2. Васильева О. С. Психология здоровья человека: эталоны, представления, установки : учебное пособие [для студентов высших учебных заведений] / О. С. Васильева, Ф. Р. Филатов. – М. : Издательский центр „Академия”, 2001. – 352 с.
3. Галецька І. І. Психологія здоров'я: теорія і практика / Інна Галецька, Титус Сосновський. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. – 338 с.
4. Гурвич И. Н. Социальная психология здоров'я / Гурвич И. Н. – СПб. : Изд-во СПб. ун-та, 1999. – 1021 с.
5. Коцан І. Я. Психологія здоров'я людини : навчальний посібник / І. Я. Коцан, Г. В. Ложкін, М. І. Мушкевич ; за ред. І. Я. Коцана. – Луцьк : РВВ „Вежа” Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2009. – 316 с.
6. Коцан І. Я. Психологія здоров'я людини : навчальний посібник / І. Я. Коцан, Г. В. Ложкін, М. І. Мушкевич ; за ред. І. Я. Коцана. – Луцьк: РВВ „Вежа” Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2011. – 352 с.
7. Ложкин Г.В. Психология здоровья человека : учебное пособие / Г.В. Ложкин, М.И. Мушкевич, Ю.А. Бохонкова ; под ред. проф. Г.В. Ложкина. – Луганск : Изд-во «Ноулидж», 2012. – 288 с.
8. Психология здоров'я : ученик для вузов / под ред. Г. С. Никифорова. – СПб. : Питер, 2003. – 607 с.
9. Психология здоровья / [Е.С.Никифоров, В.А.Ананьев, И.Н.Гуревич и др.] ; под ред. Е. С.Никифорова. – СПб. : Изд-во С-Петербурга. ун-та, 2000. – 504 с.
10. Психология здоровья человека / Г. В. Ложкин, О. В. Носкова, И. В. Толкунова / под ред. проф. В. И. Носкова. – Севастополь : “Вебер”, 2003. – 257 с.
11. Психосоматика: взаимосвязь психики и здоровья [хрестоматия] / сост. К. В. Сельченюк. – М. : АСТ ; Мн. : Харвест, 2001. – 604 с.
12. Хворост Х.Ю. Психологія здоров'я людини : методичні рекомендації до курсу «Психологія здоров'я» / Христина Юрійівна Хворост. – Луцьк : Вежа-Друк, 2015. – 40с.
13. Шишкіна Х.Ю. Інформаційна безпека особистості як передумова забезпечення психічного здоров'я / Х.Ю. Шишкіна, М.Ю. Хворост // Проблеми екстремальної та кризової психології: зб. наук. пр. – Вип. 14 – ч.4 – Харків: Нац. ун-т цивільного захисту України, 2013. – С. 246 – 253.
14. Шишкіна Х.Ю. Інформаційна безпека як чинник психологічного здоров'я особистості / Х.Ю. Шишкіна // Сучасні проблеми практичної психології у Волинському регіоні : матеріали VIII Наук.-практ. семінару. – Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013. – С. 67 – 69.
15. Шишкіна Х.Ю. Психологічні основи здоров'я крізь призму соціальної зрілості студентів / Х.Ю.Шишкіна // Науковий вісник. – Педагогіка та психологія. – Чернівці: Чернівецький нац.у-т. – Вип.687. – 2014. – С.198 – 205.

16. Шишкіна Х.Ю. Психологія здоров'я : методичні рекомендації до курсу «Психологія здоров'я» / Христина Юріївна Шишкіна. – Луцьк : Вежа-Друк, 2014. – 40с.

17. Шишкіна Х.Ю. Розвиток соціально-психологічної зрілості як чинника здоров'я особистості / Х.Ю. Шишкіна // Психологічні перспективи. – 2014, № 23. – С. 329-340.

18. Шишкіна Х.Ю. Соціальна зрілість як чинник психологічного здоров'я особистості / Х.Ю. Шишкіна // Когнітивні та емоційно-поведінкові фактори повноцінного функціонування людини: культурно-історичний підхід: матеріали І Міжн. наук.-практ. конференції (18-19 жовтня 2013 року). – Харків: ХНПУ, 2013. – С. 189 – 192.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

– Альбуханова-Славская К. А. Стратегия жизни / Альбуханова-Славская К. А.. – М. : Мысль, 1991. – 299 с.

– Балл Г. А. Психологическое содержание личностной свободы: сущность и составляющие / Г. А. Балл // Психологический журнал. – 1997. – Т. 18, №5. – С. 7–18.

– Балл Г. До визначення засад раціогуманістичного підходу в методології психологічної науки / Г. А. Балл // Психологія і суспільство. – 2000. – №2. – С. 74–90.

– Бондаренко А. Ф. Психологическая помощь: теория и практика / Бондаренко А. Ф. – К. : Укртехпрес, 1997. – 216 с.

– Боуэн М. Духовность и личностно-центрированный подход / М. Боуэн // Вопросы психологии. – 1992. – №3-4. – С. 24-33.

– Братусь Б. С. К проблеме нравственного сознания в культуре уходящего века / Б. С. Братусь // Вопросы психологии. – 1993. – №1. – С.6-13.

– Братусь Б. С. Психологическое и нравственное пространство нормы / Б. С. Братусь // Журнал практикующего психолога. – К., 1997. – Вып. 3. – С. 6–15.

– Василюк Ф. Е. Жизненный мир и кризис: анализ критических ситуаций / Ф. Е. Василюк // Психологический журнал. – 1995. – Т. 16, №3. – С. 90–101.

– Василюк Ф. Е. Психология переживания (анализ преодоления критических ситуаций) / Василюк Ф. Е. – М. : Изд-во Моск. ун-та, 1984. – 200 с.

– Водопьянова Н. Е. Психология здоровья / Н. Е. Водопьянова, Н. В. Ходырева // Вестник Ленинградского университета. Сер. 6. – 1991. – Вып. 4. – № 27. – С. 50–58.

– Гурвич И. Н. Социальная психология здоров'я / Гурвич И. Н. – Спб. : Изд-во СПб. ун-та, 1999. – 1021 с.

– Дідковська Л. І. Особливості уявлень про своє майбутнє у старшокласників із соматичними порушеннями : автореф. дис.... канд. психол. наук : 19.00.07 / Дідковська Л. І. ; Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – К., 2003. – 19 с.

– Долинський Г.Д. Валеологічна психологія – новий напрямок у системі підготовки вчителів / Г.Д. Долинський // Психологія : збірник наукових праць. Національний пед. університет ім. М. Драгоманова. – К., 1999. – Випуск 1 (4). – С. 62–64.

- Каган В. Е. Внутренняя картина здоровья – термин или концепция? / В.Е.Каган // Вопросы психологии. – 1993. – №1. – С. 86–88.
- Клименко В. Механізм творчості: руйнування і відродження функцій / В. Клименко // Психологія і суспільство. – 2001. - №2. – С. 134-154.
- Колісник О. Саморозвиток особистості як ієрархія смислів у духовному потоці психіки / О. Колісник // Психологічні перспективи. – 2003. – Вип. 3. – С. 40–51.
- Корнієнко О.В. Підтримання психосоматичного здоров'я практично здорових людей : навч. посібник / Корнієнко О.В. – К. : Видавничий центр «Київський університет», 2000. – 126 с.
- Лісова О. С. Проективний метод психодіагностики „внутрішньої картини здоров'я” / О. С. Лісова // Соціальна робота в Україні: теорія і практика : посібник [для підвищення кваліфікації психологів центрів соціальних служб для молоді] / за ред. А.Я. Ходорчук. – К. : ДЦССЛЬ, 2003. Ч. 5. – С. 137 – 141.
- Литвин-Кіндратюк С. Народознавство та організація здорового способу життя школярів : монографія / С. Литвин-Кіндратюк, Б. Кіндратюк. – Івано-Франківськ : „Плаї”, 1997. – 279 с
- Ломов Б.Ф. Медицина и психологическая наука / Б.Ф. Ломов, Н.В. Тарабрина // Клиническая психология / [сост. и общ. ред. Н.В.Тарабриной]. – СПб. : Питер, 2000. – 352 с.
- Маслоу А. Г. Мотивация и личность / Маслоу А. Г. ; пер. с англ. – СПб. : Евразия, 1999. - 478 с.
- Менделевич В. Д. Клиническая и медицинская психология. Практическое руководство / Менделевич В. Д. – М. : «МЕД-пресс», 1998. – 592 с.
- Мушкевич М. І. Клінічна психодіагностика : метод. рекомендації [для студ. спец. “Медична психологія”] / Мушкевич М. І. – Луцьк : РВВ “Вежа” Волин. держ. ун-ту ім. Лесі українки, 2006. – 160 с.
- Мягков И.Ф. Медицинская психология: Основы патопсихологии и психопатологи : учебник для вузов / И.Ф.Мягков, С.Н. Боков. – М. : Изд. корпорация «Логос», 1999. – 232 с.
- Орлов А. Б. Личность и сущность: внешнее и внутреннее Я человека / А.Б. Орлов // Вопросы психологии. – 1995. – №2. – С. 5 – 18.
- Основи психології : підручник / за заг. ред. О.В.Киричука, В.А.Роменця. – [2-ге вид., стереотип.]. – К. : Либідь, 1996. – 632 с.
- Пезешкиан Н. Позитивная семейная психотерапия: семья как психотерапевт / Пезешкиан Н. ; пер. с англ., нем. – М. : Смысл, 1993. – 332 с.
- Перлз Ф. Внутри и вне помойного ведра / Ф. Перлз // Перлз Ф., Гудмен П., Хефферлин Р. Практикум по гештальт-терапии. – М. : Академия ; СПб. : Из-во «Петербург XXI век», 1997. – 448 с.
- Психическое здоровье детей и подростков в контексте психологической службы / под ред. И.В. Дубровиной. – [2-е изд.]. – Екатеринбург : Деловая книга, 2000. – 126 с.
- Психологические методы обретения здоров'я : [хрестоматия] / [сост. К.В.Сельченко]. – Мн. : Харвест ; М. : АСТ, 2001. – 720 с.

- Психосоматика: взаємосвязь психики и здоров'я [хрестоматія] / [сост. К.В. Сельченко]. – М.: АСТ, Мн.: Харвест, 2001. – 604 с.
- Розин В.М. Здоровье как философское и социально-психологическая проблема / В.М.Розин // Мир психологии. – 2000. - №1(21). – С. 12–31.
- Савчин М. В. Духовний потенціал людини / Савчин М. В. – Івано-Франківськ : Вид-во “Плай” Прикарпатського ун-ту, 2001. – 203 с.
- Сидоров П.И. Введение в клиническую психологию : учебник [для студентов медицинских вузов] / П.И.Сидоров. А.В. Парняков. – М. : Академический Проект ; Екатеринбург : Деловая книга, 2000. – 381 с.
- Сірко Р. І. Психічне здоров'я у старшому юнацькому віці як предмет психологічного аналізу : автореф. дис.... канд. психол. наук : 19.00.01 / Сірко Р.І. ; Інститут психології ім. Г.С. Костюка АПН України. – К., 2002. – 15 с.
- Татенко В. А. Психология в субъектном измерении : [монографія]. – К. : Видавничий центр “Просвіта”, 1996. – 404 с.
- Франкл В. Человек в поисках смысла : сборник / Франкл В. ; пер. с англ. и нем. – М. : Прогрес, 1990. – 368 с.
- Фрейд З. Психология бессознательного : сб. произв. / Фрейд З.; [сост. науч. ред., вст. сл. М. Г. Ярошевский]. – М. : Просвещение, 1989. – 448 с.
- Хлівна О. М. Методична рекомендація для вивчення спецкурсу “Психологія здоров'я” / Хлівна О. М. – Луцьк : РВВ “Вежа” Волинський державний університет ім. Лесі Українки, 2004. – 56 с.
- Хорни К. Невротическая личность нашего времени. Самоанализ / Хорни К. ; пер. англ. – М. : Изд. группа «Прогрес» - «Универс», 1993. – 480 с.
- Хьелл Л. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – СПб. : Издательство „Питер“, 1999. – 608 с.
- Puchalski K. Kryteria zdrowia w wiadomo ci potocznej. Promocja Zdrowia: Nauki Spooleczne i Medycyna, 1994, #1-2. - P. 53-69.
- Sheridan E. P., Matarazzo J. D., Boll t. j., Perry N. W., Weiss S. M., Belar S. D. Post-Doctoral Education and Training for Clinical Service Providers in Health Psychology. Health Psychology, #7, 1998. – P. 1-17.
- Slonska Z. Misiuna M. Promocja zdrowia. Sownik podstawowych terminow. Warszawa: Agencja Promo-Lider, 1993. – P.68.
- Taylor S. E. Health Psychology (Vol. 2). New York: McGraw-Hill, 1991. – P.5.
- Tomaszewski T. Czlowiek w sytuacji. W: T. Tomaszewski. Psychologia. Warszawa: PWN, 1975. – P. 17-36.

9. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ: ЕКЗАМЕН

*Перелік залікових питань для здійснення підсумкового контролю
успішності навчання студентів*

1. Поняття про психологія здоров'я.

2. Місце психології здоров'я в інших галузях наукових знань.
3. Здоров'я людини в контексті психології.
4. Базові визначення стану здоров'я.
5. Фактори підвищення рівня психічного здоров'я.
6. Принципи забезпечення психічного здоров'я особистості.
7. Еталони здоров'я та здорової особистості в історичному й сучасному вимірах.
8. Модель здорової особистості в теоріях зарубіжних дослідників.
9. Основні складові частини внутрішньої картини здоров'я та її формування.
10. Психічне здоров'я людини та позитивні емоційні стани.
11. Психічне здоров'я й депресивні стани.
12. Саморегуляція стану та поведінки в забезпеченні здоров'я.
13. Самоконтроль стану і поведінки в забезпеченні здоров'я.
14. Механізми компенсації в забезпеченні здоров'я.
15. Психогігієна і збереження здоров'я людини.
16. Усвідомлення себе і свого місця у світі.
17. Соціальне здоров'я особистості.
18. Захисні реакції і механізми особистості.
19. Поняття психологічного стресу та причини його виникнення.
20. Поняття професійного стресу та причини його виникнення.
21. Особливості поведінкових реакцій людини у стресових ситуаціях.
22. Поняття про віру та довіру.
23. Класифікація довірливих стосунків.
24. Психологічні особливості впевненої в собі особистості.
25. Основні шляхи розвитку особистості професіонала.
26. Розробка гуманістично орієнтованої моделі професійного розвитку.
27. Особливості психології дорослих людей у різні періоди життя.
28. Шляхи продовження професійного довголіття.
29. Мета і завдання фахівця-психолога в галузі здоров'я.
30. Етико-психологічні принципи роботи в сучасній індустрії здоров'я.
31. Орієнтована оцінка здорової поведінки.
32. Орієнтована оцінка емоційного благополуччя.
33. Аутоаналітичний опитувальник здорової особистості.
34. Дослідження особистості біографічним методом.
35. Методика дослідження впевненості на усвідомлюваному рівні.
36. Методика дослідження локусу контролю (ЛК) (Дж. Роттера).
37. Тест-опитувальник особистісної зрілості.
38. Тест на професійний стрес.
39. Діагностика смислових життєвих орієнтацій.
40. Методика діагностики ступеня задоволеності основних потреб.
41. Психодіагностика самотності.
42. Проективний метод психодіагностики ВКЗ.
43. Методика визначення ризику здатності до суїцидальності.
44. Опитувальник на «вигорання» МВІ.

45. Методика дослідження емоційно-особистісних особливостей (опитувальник Ольшаннікової-Рабінович).
46. Міссісіпська шкала для ПТСР.
47. Методика діагностики ставлення до інших людей з інвалідністю.
48. Методика визначення типу акцентуації рис характеру та темпераменту К.Леонгарда і Х.Шмишека.
49. Тест акцентуації характеру.
50. Методика діагностики рівня шкільної тривожності Філіпса.
51. Діагностика типів ставлення до хвороби.